

ВИСНОВОК

рецензента

кандидата педагогічних наук, професора **Гризоглазової Таміли Іванівни**
про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації

Яремчука Ярослава Леонтійовича

**«Формування умінь імпровізації у майбутніх викладачів баяна-
акордеона в процесі інструментально-виконавської підготовки»,**

поданої на здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії

з галузі знань 01 – Освіта/Педагогіка

за спеціальністю 014 Середня освіта (музичне мистецтво)

Головним пріоритетом освіти є розвиток творчої особистості, яка здатна створювати якісно нове, неповторне, оригінальне та унікальне. В галузі музичної освіти формування фахівця якісно нової формації потребує нових підходів до виконавської підготовки студентів та поглиблення їх творчого потенціалу. На сучасному етапі розвитку музичного мистецтва серед молодих виконавців все більшої популярності набуває сфера вільного інструментального музикування. Вміння грати на слух, добре читати з листа, транспонувати та імпровізувати є запорукою успіху музиканта, його професійної мобільності і майстерності. У зв'язку з цим, особливого значення набуває проблема формування умінь імпровізації у майбутніх викладачів баяна-акордеона в процесі інструментально-виконавської підготовки, тому дисертаційну роботу Яремчука Я.Л. вважаємо актуальною для розв'язання сучасних проблем вищої мистецької освіти, а вибір теми дослідження є цілком виправданим. Своєчасність дослідницького пошуку, здійсненого Яремчуком Я.Л., визначається потребою у розробці методичного інструментарію для розв'язання досліджуваної проблеми.

Зазначена актуальність підсилюється низкою існуючих суперечностей, а саме між: недостатнім рівнем дослідження даної проблеми в педагогічній науці, недостатністю досліджень і методичних розробок, спрямованих на формування імпровізаційних умінь у майбутніх викладачів баяна-акордеона; потребою у підвищенні професійного і творчого розвитку та реальним рівнем сформованості умінь імпровізації, нестачею практичного досвіду і відповідних навичок у сфері інструментально-виконавської підготовки; потребою майбутніх викладачів

баяна-акордеона у знаннях і навичках для сприяння творчому розвитку студентів через мистецтво імпровізації та недостатнім методичним забезпеченням їх підготовки.

В дисертації чітко визначено об'єкт, предмет, мету і завдання дослідження, сформульовано відповідний науковий апарат, достатньо глибоко висвітлено зміст основних категорій та понять.

На підставі аналізу рецензованої роботи можемо констатувати обґрунтованість її наукових положень та висновків, які спираються на низку методологічних підходів, принципів та сукупність методів дослідження. Серед останніх, теоретичні: ретроспективний аналіз історичних, науково-педагогічних джерел з метою розкриття поняття «імпровізація», систематизації та узагальнення для характеристики видів імпровізації, а також музичної педагогіки, методики та психології – для виявлення методологічних засад та формування теоретичної основи дослідження, моделювання навчального процесу, спрямованого на формування умінь імпровізації у майбутніх викладачів баяна-акордеона; емпіричні – методи збору інформації (спостереження, тести, анкетування, порівняння, творчі завдання, діалоги, виконавчий аналіз, педагогічний експеримент; статистичні – для обробки експериментальних даних, здійснення кількісного та якісного аналізу результатів дослідження.

Мета дослідження полягала у розробці, теоретичному обґрунтуванні та експериментальній перевірці методики формування у майбутніх викладачів баяна-акордеона умінь імпровізації в процесі інструментально-виконавської підготовки.

Науково-теоретичним здобутком дисертанта є теоретичне осмислення понять «гра на слух» та «імпровізація», на основі якого створено структуру імпровізаційних умінь, яку утворюють взаємопов'язані компоненти: мотиваційно-емоційного, аналітичного, психомоторного, креативного.

У висвітленні науково-методологічних засад формування умінь імпровізації у майбутніх викладачів баяна – акордеона заслуговують на схвалення розроблені дисертантом взаємопов'язані між собою наукові підходи (цілісний, аксіологічний, діяльнісний, особистісно-орієнтований, гедоністичний,

синергетичний), принципи (принцип опори на музично-історичний досвід, емоційної захопленості навчальним матеріалом, рефлексивності, виконавської самореалізації та педагогічні умови (формування мотивації до імпровізаційних дій у процесі виконавства; спрямованість навчального процесу на розвиток музично-слухових уявлень студентів; створення проблемно-творчих завдань, спрямованих на виконання імпровізаційних дій; урахування психологічної готовності студента до публічних виступів), які можна схарактеризувати як обґрунтовані та оптимальні.

Вагомим здобутком рецензованої дисертації стала розробка й обґрунтування організаційно-методичної моделі, яка складається з трьох блоків – методологічно-цільового, процесуально-змістового та структурно-результативного та методики формування у майбутніх викладачів баяна-акордеона умінь імпровізації в процесі інструментально-виконавської підготовки. Авторська методика передбачала перебіг аналітичного, практико-діяльнісного, імпровізаційно-творчого етапів, ґрунтується на поєднанні індивідуальних, колективних і самостійних форм роботи з використанням трьох груп методів: мотиваційних, рефлексивних та дослідницьких.

В результаті, позитивна динаміка сформованості імпровізаційних умінь майбутніх викладачів баяна-акордеона, підтверджена відповідними математичними розрахунками, засвідчила ефективність та дієвість авторської методики.

Наукова новизна дослідження є беззаперечною, оскільки вперше розроблено методику формування умінь імпровізації у майбутніх викладачів баяна-акордеона в процесі інструментально-виконавської підготовки; критеріальний апарат та діагностичний інструментарій для перевірки стану сформованості умінь імпровізації у майбутніх викладачів баяна-акордеона в процесі інструментально-виконавської підготовки; обґрунтовано організаційно-методичну модель формування умінь імпровізації у майбутніх викладачів баяна-акордеона в процесі інструментально-виконавської підготовки;

Практичне значення дослідження Яремчука Я.Л. також є очевидним, оскільки отримані теоретичні висновки та експериментальні дані можуть бути

